

Dvorské projekty

Božena Blažková

Městská knihovna Slavoj ve Dvoře Králové nad Labem v posledním období výrazně rozšířila svou nabídku obyvatelům města. O činnosti pravidelně informuje veřejnost nejen v městském zpravodaji, ale i v dalším tisku. V minulém čísle nás ředitelka knihovny Mgr. Lenka Antošová seznámila se svými poznatky z přípravy webových stránek knihovny (Knihovny na webu. U nás, 2003, roč. 13, č. 4, s. 13–14).

Při prohlídce adresy <http://www.slavoj.cz> zjistíme, že knihovna nabízí svým uživatelům celé desatero služeb:

1. půjčování knih a časopisů
2. meziknihovní výpůjční služba
3. bibliograficko-informační služba
4. rešeršní služby poskytované z vlastního fondu
5. zodpovídání faktografických dotazů regionálního charakteru
6. služby místním podnikatelským subjektům
7. rezervace zamluvených knih
8. reprografické služby z vlastního fondu
9. přístup na internet
10. besedy a literární akce (k dispozici je plán na celý rok).

Samostatný oddíl webových stran je věnován reedukaci dyslektiků. O této nové možnosti spolupráce knihovny a základní školy jste se mohli dočíst v článcích A.Čihákové a M.Kubíkové (Nová možnost spolupráce MĚK a ZŠ při vedení dětí se SPU a Škola hrou, U nás, 2003, roč. 13, č. 3, s. 11–12).

V listopadu loňského roku se královédvorské kolegyně rozhodly seznámit se svými projekty a aktivitami nejen obyvatele Dvora Králové nad Labem, ale i ostatní knihovny. Uspořádaly podzimní pracovní setkání pro pracovníky dětských oddělení veřejných knihoven. Počet účastníků byl omezen množstvím spacích pytlů, které se bez problémů vejdou na podlahu dětského oddělení. Připraveného dvaadvacetihodinového inspirativního maratonu plného zážitků, inspirace a informací se zúčastnilo 14 knihovnic ze Semil, Náchoda, Rtyně v Podkrkonoší, Hradce Králové a Prahy. Organizátoři rozdělili pracovní maxidílnu do čtyř tematických celků: blok speciálněpedagogický, jazykový, literárně vlastivědný a výtvarný.

Většinu přítomných zajímal nejvíce již zmiňovaný projekt reedukace dyslektiků - Z handicapu přednost, který ukazuje, jak lze využít potenciál, kterým knihovny disponují, při nápravě specifických poruch učení. Projekt je určen pro žáky ZŠ Strž s diagnostikovanými specifickými poruchami učení a chování (dále jen SPU). Po vytvoření celkové koncepce a stanovení dílčích cílů bylo zapotřebí upravit rozvrh žáků se SPU a jejich rozdělení do tří skupin podle věku. Realizátoři projektu se proškolili v Dyscentru Praha, nakoupili metodické materiály a pomůcky a upravili prostory dětského oddělení knihovny. V rámci projektu se děti účastní 1x za 3 týdny cyklických lekcí, které napomáhají rozvoji verbálních schopností a čtenářských návyků. Velmi cenné je i představení knihovny jako přátelského a pomáhajícího prostředí, které dětem pomáhá vyrovnat se s poruchami a zlepšuje jejich schopnost pracovat s tištěným textem – orientovat se v textu a vyhledávat informace v něm obsažené. Celý projekt je doplněn semináři pro rodiče i pro pedagogy ostatních základních škol a doplňkovými aktivitami. I když prezentace projektu probíhala v pátek v pozdních večerních hodinách, aktivně se jí účastnili i pedagogové z další dvorské základní školy.

V jazykovém bloku nám lektorka předvedla ukázkovou hodinu z projektu Angličtina hrou. V řečnické dílně jsme už zase pracovali sami na sobě – učili jsme se používat hlas tak, aby náš mluvený projev byl srozumitelný a posluchačsky příjemný. Obě dílny byly názornou ukázkou, jak knihovna může ve své činnosti využívat i místní lektory a stát se organizátorem kurzů pro veřejnost.

Část literárně vlastivědná plynule procházela celým setkáním. V pátek odpoledne přivítala účastníky na radnici místostarostka města Mgr. Edita Vaňková, která předala i zajímavé propagační materiály týkající se historie i současnosti města a pozvala přítomné do staré radnice na vernisáž Reliéfní deskové obrazy českých panovníků, jejich manželek a betlémů Jarmily Haldové (pravidelní účastníci jičínských knihovnických dílen znají řezbářské umění paní Haldové z besedy Pohádky Orlických hor od pana Lukáška). Naladění na historii pokračovalo i při následující prohlídce městské knihovny. V tak zvané Slavojce je shromážděn starý původní fond knihovny a konají se zde výstavy s rukopisnou tematikou. Zážitkem byla i noční výprava do Rukopisné kobky a na věž děkanského chrámu sv. Jana Křtitele. Účastníci si mohli zakoupit publikaci Ing. Dagmar Krskové: Královny a věnná města a získali knížku Josefa Langfelnera: Děkanský chrám. Při improvizované autogramiádě nabídla Ing. Krsková knihovnám možnost uspořádání besedy pro veřejnost. Besedu o královských věnných městech kromě místní knihovny zorganizovala za velkého zájmu účastníků např. i Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové. Dvorská knihovna, inspirována touto publikací, uspořádala pro dívky ve věku 8 – 12 let Královskou noc v knihovně aneb Seminář pro princezny. Cílem tohoto miniprojektu bylo probuzení zájmu dětí o historii města a seznámení s dalšími královskými věnnými městy.

Ve výtvarné dílně jsme získali kontakty na malování na hedvábí, namalovali jsme si plátěnou tašku a vyrobili jsme si voňavé vánoční svíčky a ozdoby. Opět se jednalo o impuls, co všechno lze v knihovnách pro uživatele za poměrně minimálních nákladů realizovat.

Další podrobnosti o podzimním setkání ve Dvoře Králové včetně fotodokumentace a informací, které se už do článku nevešly (např. první udělení Řádu pohádkového trička), naleznete na již zmiňované webové stránce dvorské knihovny v oddíle AKTUALITY.

Ve výběru z desatera nabídky služeb dvorské knihovny jsem se zaměřila na poslední bod – Besedy, akce, projekty. Jedná se o nedílnou součást knihovnických služeb. K výpůjčním a informačním službám patří i služby poskytované v oblasti sebevzdělávání. Vzhledem k současným trendům a potřebám celoživotního učení bude tato oblast knihovnických služeb stále více vyhledávaná. Na příkladu aktivit dvorské knihovny je vidět i zpětná vazba do výpůjčních a informačních služeb. Dvůr Králové nad Labem má celkem evidováno 2 520 dětí ve věku do 14 let. Celkem 39 % těchto dětí je zaregistrováno mezi čtenáři knihovny.

Děkuji kolegyním z dvorské knihovny nejen za jejich systematickou a vytrvalou práci s veřejností, ale i za to, že si ve svém nabitém programu udělaly čas a podělily se o své zkušenosti s ostatními knihovnicemi. Na závěr si dovoluji ocitovat ze závěrečného hodnocení účastníků setkání v knihovně Slavoj: „Pracovní setkávání jsou vždy inspirací k další práci. Ovšem toto setkání předčilo očekávání, bylo naprosto „super“. – Věděla jsem, že děláte spoustu zajímavých věcí, a chtěla jsem se inspirovat. Povedlo se. – Čas od času si ráda zajedu za kolegyněmi. Pro poučení, pro zábavu. Třeba právě toto setkání je i pěkným modelem pro nějaké budoucí setkání u nás? Opravdu moc děkuji a přeji vám vše dobré. Nejen za toto úžasné setkání.“